

Pleidooi voor structurele samenwerking met bedrijfsleven

‘Internationalisering kan beter’

Fred van Koot is sinds januari manager internationalisering bij Aequor. Hij ziet veel individualisme als het om internationalisering in het onderwijs gaat, en wil graag vertellen hoe het anders kan.

‘Er gebeurt heel veel op het gebied van internationalisering. Veel instellingen zijn goed bezig met allerlei projecten,” zo begint Fred van Koot het gesprek, “maar instellingen zijn veelal individueel bezig. Ik mis de samenwerking.” Van Koot, die sinds dit jaar internationalisering behartigt bij Aequor, zegt dat dit niet alleen geldt voor de groene onderwijsinstellingen, maar ook, opvallend genoeg, voor het bedrijfsleven. Het viel hem afgelopen voorjaar op tijdens een handelsmissie voor glastuinbouwbedrijven naar Turkije. Deelnemers waren vertegenwoordigers van diverse bedrijven zoals een klimaatbeheersingsbedrijf, een glasbedrijf en een verlichtingsbedrijf. “Elk bedrijf had een prachtige presentatie, maar een gemeenschappelijke presentatie – ik heb me er over verbaasd – ontbrak. Het is sterker als je gezamenlijk het totaalpakket van de Nederlandse glastuinbouw in beeld brengt.”

Interesse uit buitenland

Er zijn wel samenwerkingsverbanden. Van Koot denkt aan Europa, het Productschap Tuinbouw en de AOC Raad. Instellingen werken er samen op projectniveau. “Wat ik daar in mis, is samenwerking in de hele onderwijkskolom, van hoger

onderwijs tot vmbo. Structurele samenwerking tussen kennisinstellingen en bedrijfsleven ontbreekt vaak. En samenwerking beperkt zich vaak tot projecten die gefinancierd worden met subsidiegelden. Op het moment dat het project stopt, houdt de samenwerking ook op.”

‘Internationalisering heeft meer aspecten’

Hans Blanckestein, beleidsadviseur AOC Raad: “Ik ben het deels met Van Koot eens. Meer structurele samenwerking is zinvol. Maar waar het om gaat, is wat je precies wilt bereiken. En welke middelen zet je er voor in? We zien drie lijnen voor het internationaliseringbeleid. Nederlandse leerlingen moet je opleiden zodat ze over de juiste internationale competenties beschikken. Het groen beroepsonderwijs moet de agribusiness sector zo goed mogelijk bedienen. En als derde moet het onderwijs werken aan de millenniumdoelen: het terugdringen van armoede, ziekte en honger. Dit betekent dat je je ook richt op derde-wereldlanden.”

“Voor elke beleidslijn maak je andere keuzes als het gaat om inzet van middelen, de manier waarop je duurzame financiering tot stand brengt, of de projectpartners. Internationalisering heeft meer aspecten dan waar Van Koot zich op richt. Ik denk bijvoorbeeld aan de speciale benadering die vmbo-leerlingen vragen.”

TEKST
jan nijman
FOTOGRAFIE
**istock photo en jan
nijman**

‘We moeten ook willen leren van het buitenland’

Martijn Root, beleidsmedewerker directie Kennis en Innovatie, ministerie van LNV: “Meer samenhang zoals Van Koot wil is belangrijk. Het ministerie wil dat internationalisering zorgt voor verbetering van de kwaliteit van het onderwijs: leerlingen moeten internationale competenties kunnen ontwikkelen. Internationalisering beperkt zich soms nog te veel tot netwerken. Docenten en leerlingen moeten er ook wat aan hebben.”

“Het groen onderwijs is overigens goed bezig met internationalisering als je het vergelijkt met andere onderwijssectoren. Daar zou je trots op kunnen zijn. Het groen hbo is zeer actief, Wageningen UR is doordacht bezig en het groen mbo doet het veel beter bij uitwisseling van leerlingen.”

“Het Seraculture-project, dat ik ook ken, biedt interessante mogelijkheden voor internationale samenwerking, juist voor onderwijsinstellingen. De case is goed, maar ik proef wel veel zendingsdrang. Kennisoverdracht is goed, maar we moeten ook wat willen leren van de sterke kanten van de Turkse aanpak. Je kunt leereffecten borgen door reflectie in te bouwen.”

“Het is jammer. We missen op die manier kansen.” Internationalisering is voor het beroepsonderwijs essentieel, vindt Van Koot. “Vrij verkeer van goederen en personen is verankerd in de Europese wetgeving. Gediplomeerden moeten de competenties hebben zodat ze kunnen werken aan een internationale carrière. Je ziet dat landbouw zijn vleugels uitslaat: bedrijven starten filialen elders in Europa of worden verplaatst. Scholen moeten daar op inspelen, meer dan dat ze nu doen. Internationalisering vind je bij sommige instelling niet eens terug in beleidsstukken. Soms hebben ze wel een visie, maar ze doen niet genoeg. En samenwerking met bedrijfsleven ontbreekt meestal. Er liggen zoveel kansen.”

Van Koot heeft gemerkt dat in het buitenland interesse is voor de manier waarop Nederland het beroepsonderwijs organiseert. “Onze decentrale manier van werken, waarbij het beroepsonderwijs in overleg met het bedrijfsleven de inhoud van de opleiding gestalte geeft, is uniek. Ze willen van ons leren hoe je een vraaggestuurde beroepsopleiding kunt creëren.”

Een best practice

“Op die interesse van het buitenland kunnen we inspelen, bijvoorbeeld door te werken aan een consortium waarin kennisinstellingen en bedrijfsleven participeren, dat structureel aanwezig is en kennis beschikbaar maakt voor andere landen. Het moet meer zijn dan een

platform voor uitwisseling van ervaringen – zoals nu vaak gebeurt. Het moet een loket bieden waar landen kunnen aankloppen met hun vragen.”

Van Koot heeft wel een idee hoe dat zou kunnen. Hij is betrokken bij een project in de Turkse glastuinbouw, Seraculture. Het idee is om samen met Nederlandse bedrijven een proeftuinkas te bouwen, met een Nederlandse teeltmanager. Nederlandse tuinbouwkennis kun je zo ontsluiten voor Turkse ondernemers in de tuinbouw. Voor het hoger onderwijs ziet Van Koot een rol in een opleiding voor managers. En met Nederlandse mbo-instellingen kun je werken aan een curriculum voor tuinbouwmedewerkers in Turkije. “Mijn idee is dat we ter plekke trainingen opzetten waarbij vierdejaars mbo-leerlingen een rol vervullen als voorman. Op die manier werk je ook aan internationalisering van het curriculum in Nederland. Ik kan me voorstellen dat dit zich ontwikkelt tot een best practice, een voorbeeld voor andere sectoren: voeding of melkveehouderij bijvoorbeeld.”

Manager internationalisering bij Aequor Fred van Koot vindt dat onderwijsinstellingen meer samen met het bedrijfsleven de vleugels moeten uitslaan

‘Structurele samenwerkingsverbanden zijn niet altijd goed zichtbaar’

Ton Stok, trekker GKC-programma Internationalisering: “Samenwerking in de hele onderwijskolom is hard nodig als het om internationalisering gaat. Daarvoor hebben we als programma diverse projecten opgezet die inmiddels succesvol zijn afgesloten. Ik zie nu meer samenwerking tussen hoger onderwijs en aoc’s. En er bestaan wel structurele samenwerkingsverbanden, maar het klopt dat die niet altijd goed zichtbaar zijn voor de buitenwereld.”

“Ik denk aan het Groenhorst College dat al een jarenlange samenwerking in Afrika heeft, met het lokale bedrijfsleven. Onze ambitie is intensiever samen te werken op verschillende vlakken. Internationalisering moet veel meer integraal onderdeel van het onderwijs zijn en opgenomen worden in het curriculum. Wat Van Koot wil, sluit goed aan bij waar wij mee bezig zijn. Samenwerking met ons lijkt me voor de hand liggend.”

Bij elkaar

“De samenwerking met het bedrijfsleven is essentieel om op een meer structurele manier te kunnen werken aan internationalisering. Het bedrijfsleven denkt daar ook zo over.” Als voorbeeld noemt Van Koot Greenport Holland International. Deze organisatie denkt dat

een samenwerking de mogelijkheden voor de glastuinbouw op de wereldmarkt versterkt. “Ze willen hetzelfde als wat ik wil: multidisciplinaire samenwerking om internationale projecten succesvol te kunnen uitvoeren. Daar liggen onze kansen.”

Aequor kan hier als onafhanke-

lijke partij een goede rol in vervullen, denkt hij. “Onze kracht is dat we werkgevers, werknemers en onderwijs bij elkaar brengen. Juist dat samen optrekken is essentieel bij internationale projecten.” Van Koot legt nu contacten met partners die willen samenwerken, zoals Greenports Nederland, diverse bedrijven, sectororganisaties en het ministerie van LNV. Hij roept onderwijsinstellingen op aan te sluiten bij die initiatieven.

Zie ook www.seraculture.com en www.greenporthollandinternational.com

advertentie

BAGAGE VOOR DE TOEKOMST **GEGARANDEERD!**

Gegarandeerd meesterschap

Wieneke en Ivo en hun bagage voor de toekomst:

Met IPC Groene Ruimte is men verzekerd van een goede toekomst. Waarom? Omdat we innovatief zijn. Ons onderwijs sluit naadloos aan op de praktijk. We zorgen voor:

- Het volgen van trends in de beroepspraktijk;
- Aansluiting op de actuele wet- en regelgeving;
- Specialisten in huis met unieke kennis.

Niet voor niets hebben we branche-erkenning. Ons succes hebben we te danken aan het feit dat onze mensen over stevige praktijk ervaring beschikken en tevens didactisch geschoold zijn. Die combinatie geeft een meerwaarde. Zo garanderen we de juiste bagage voor de toekomst!

